

Warszawa, dnia 4 stycznia 2018 r.

DIN-V.054.6.2017.ŁM

03980200000991
RPW/586/2018 P
2018-01-05

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odnosząc się do oświadczenia złożonego przez senatora Waldemara Sługockiego podczas 51. Posiedzenia Senatu RP w dniu 7 grudnia 2017 r., uprzejmie informuję, jak następuje:

W styczniu 2017 roku Rada Ministrów przyjęła Polską Strategię Kosmiczną (PSK). Dokument został opracowany w oparciu o zgromadzone doświadczenia z tytułu zaangażowania MR w tworzenie i wdrażanie polskiej polityki kosmicznej, oraz doświadczenia będące konsekwencją pełnienia funkcji koordynacyjnej. Ponadto, dokument powstał we współpracy z zainteresowanymi resortami i przedstawicielami krajowego sektora kosmicznego. PSK obejmuje horyzont na lata 2017-2030. Ministrem odpowiedzialnym za wykonanie PSK jest minister właściwy do spraw gospodarki (obecnie: Minister Rozwoju i Finansów). Jednym z najważniejszych instrumentów wdrażania tej strategii jest opracowanie i implementacja Krajowego Programu Kosmicznego (KPK). Realizacja KPK ma zapewnić Polsce dalszy rozwój potencjału kosmicznego i zdolności jego wykorzystania, w tym znaczący udział w europejskim rynku kosmicznym. Zdanie to powierzone zostało Polskiej Agencji Kosmicznej.

W odniesieniu do przekazanych pytań szczegółowych, uprzejmie informuję jak poniżej:

Ad. 1. Powołując się na pismo Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r., znak: DIN-V.054.5.2017.ŁM, skierowane do Marszałka Senatu w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora podczas 50. posiedzenia Senatu RP w dniu 15 listopada 2017 r., uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Rozwoju nie udziela bezpośredniego wsparcia finansowego na działalność związaną z polityką kosmiczną. Mechanizm wsparcia polega na zapewnieniu wniesienia składki Polski do programów Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), w konsekwencji czego polskie podmioty mogą startować w przetargach ogłoszonych przez ESA. Ministerstwo Rozwoju koordynuje wnoszenie udziałów finansowych do polskiej składki członkowskiej przez zobowiązanych Ministrów.

Podmioty polskiego sektora kosmicznego zainteresowane współpracą z ESA mają możliwość udziału w dwóch rodzajach naborów wniosków. Pierwszy rodzaj obejmuje wsparcie w ramach programu Polish Industry Incentive Scheme (PLIIS), finansowanego ze składki Polski do programów obowiązkowych do 2019 roku. Niewątpliwym sukcesem Polskiej Delegacji do ESA, stanowiącym odpowiedź na postulaty zgłaszane przez polski sektor kosmiczny, było przedłużenie w styczniu 2017 roku działania Programu Wsparcia Polskiego Przemysłu na kolejne dwa lata. Wydarzenie miało bezprecedensowy charakter.

Wsparcie skierowane jest wyłącznie do podmiotów polskiego sektora kosmicznego. Międzyresortowy Zespół ds. Polityki Kosmicznej zatwierdza listę projektów do wsparcia w ramach PLIIS.

Drugi rodzaj stanowią przetargi organizowane przez ESA w ramach programów obowiązkowych i opcjonalnych ESA. W otwartych przetargach mogą brać udział na zasadach konkurencyjności podmioty państw członkowskich ESA.

W niektórych konkursach ESA (programy: IAP, GSTP, NAVISP, PRODEX) występuje konieczność otrzymania przez polskiego wnioskodawcę listu poparcia od przewodniczącej polskiej delegacji do ESA. W tym przypadku, podmiot aplikujący zobligowany jest do przedłożenia do Ministerstwa Rozwoju opisu projektu. Wystawienie listu poparcia uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej opinii polskiego zespołu Task-Force oraz przyjęcia stosownej uchwały w tym zakresie przez Międzyresortowy Zespół ds. Polityki Kosmicznej.

Przez ostatnie kilka lat Ministerstwo Rozwoju i Finansów (wcześniej Gospodarki), Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwo Cyfryzacji oraz Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów UE i Związek Pracodawców Sektora Kosmicznego w Polsce, a w 2017 roku również Agencja Rozwoju Przemysłu zorganizowały kilkadziesiąt imprez informacyjno-promocyjnych dotyczących sektora kosmicznego, o różnym charakterze – misji gospodarczych, dni przemysłowych, konferencji, kursów i szkoleń.

Należy także zauważyć, że PARP opracowała i wydała w 2016 r. kolejną edycję broszury „Sięgając gwiazd – polski sektor kosmiczny”, zawierającą podstawowe informacje o historii polskiej działalności kosmicznej, najważniejszych osiągnięciach, krótkie opisy wraz z danymi kontaktowymi 24 najbardziej aktywnych przedsiębiorstw i 13 instytutów oraz schematyczną mapę ich kompetencji na drzewie technologicznym ESA.

Ponadto, MR brało udział w różnego rodzaju wydarzeniach promocyjno – informacyjnych, takich jak np. briefingi dla delegatów organizowane w PARP (aktualnie w PAK), wizyta w ESOC, polskie stoisko na Space Industry Days w ESTEC czy wizyta w Norwegii. W załączeniu MR przekazuje listę różnych wydarzeń promocyjno-informacyjnych i szkoleń zorganizowanych od 2012 tylko przez PARP – lista nie uwzględnia imprez przeprowadzonych przez inne podmioty, w tym bezpośrednio ministerstwa, bez wsparcia PARP-u.

W obszarze rozwoju kadr ARP opracowała pierwszy w Polsce program stażowy dla młodych naukowców w firmach polskiego sektora kosmicznego. W pierwszej edycji ARP opłaciła 60% wynagrodzenia dla 8 stażystów. 6 z nich po półrocznym stażu kontynuuje pracę. W dniu 29 sierpnia odbył się finał drugiej edycji stażu – tym razem miejsc było już 12 w 12 firmach. ARP rozwija także współpracę z uczelniami, tak by zachęcić studentów oraz absolwentów do pracy w sektorze kosmicznym. ARP podpisała porozumienie o współpracy z Politechniką Warszawską. Na tej uczelni działa największe w Polsce studenckie koło astronautyczne.

ARP odpowiada za organizację Inkubatora Biznesowego Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA BIC). ESA BIC to koordynowana i współfinansowana przez Europejską Agencję Kosmiczną sieć inkubatorów przedsiębiorczości. Celem tworzenia inkubatorów jest wspieranie start-upów lub nowo utworzonych firm. Konkurs ESA BIC Poland jest odpowiedzią na potrzeby rozwijającego się sektora kosmicznego w Polsce. Utworzenie ESA BIC jest również jednym z celów ujętych w Polskiej Strategii Kosmicznej, opublikowanej

przez Ministerstwo Rozwoju w 2017 roku. Nabór wniosków w ramach konkursu ESA BIC Poland rozpoczął się w dniu 21 listopada br. i trwał będzie do dnia 5 lutego 2018 r.

ARP przygotował również Krajowy Katalog infrastruktury laboratoryjno-testowej dla branży kosmicznej, który stanowi odpowiedź na zdefiniowane zapotrzebowanie firm sektora kosmicznego. W katalogu przedstawiono informacje na temat infrastruktury laboratoryjnej niezbędnej do wykonania testów instrumentów kosmicznych w trzech najważniejszych obszarach: w komorach termiczno-próżniowych, kompatybilności elektromagnetycznej oraz testów odporności na drgania i wstrząsy. Ta unikalna wiedza daje możliwość szybkiego porównania parametrów technicznych aparatury testowej, przez co pozwala znacząco skrócić czas przygotowania oraz podnosi jakość ofert firm ubiegających się o krajowe i zagraniczne kontrakty kosmiczne. Czas złożenia oferty i niższa cena to ważne elementy budowania przewagi konkurencyjnej, szczególnie w walce o międzynarodowe rynki.

Na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju zamieszczono dział poświęcony polskiej polityce kosmicznej. W tym dziale znajdują się informacje o Polskiej Strategii Kosmicznej, sektorze kosmicznym w Polsce, organizacjach międzynarodowych i działaniach na forum UE.

Ad 2. Jednocześnie informuję, w 2018 roku planowane jest szereg działań mających na celu dalsze wspieranie sektora kosmicznego w Polsce. Do najważniejszych zaliczyć należy kontynuację wsparcia polskich podmiotów w programie Polish Industry Incentive Scheme. W związku z tym na 2018 rok zaplanowano zorganizowanie co najmniej 4 posiedzeń Zespołu Zadaniowego Task-Force ESA-PL z udziałem przedstawicieli ze strony Polskiej i ESA. Kolejne z działań dotyczy wdrażania Polskiej Strategii Kosmicznej, za której realizację odpowiedzialny jest Minister Rozwoju. Jednym z elementów Strategii jest opracowanie i wdrożenie Krajowego Programu Kosmicznego przez Polską Agencję Kosmiczną. W przypadku powstania programu na Ministrze Rozwoju spoczywał będzie obowiązek nadzorowania jego realizacji. Zakłada się, że w ramach programu możliwe będzie udzielanie pomocy finansowej na m.in. podejmowanie, wspieranie i finansowanie przedsięwzięć w zakresie rozwoju i transferu nowych technologii. Planowana wartość wsparcia winna być znana po opracowaniu przez PAK Krajowego Programu Kosmicznego.

W 2018 roku realizowana będzie w dalszym ciągu procedura wystawiania listów poparcia dla projektów, co umożliwi finansowanie z polskiej składki do ESA kontaktów dla polskich przedsiębiorstw. Winna również dokonać się ocena ofert i wybór organizatora/konsorcjum Inkubatora Biznesowego ESA. Działania prowadzone będą także w zakresie pozyskania i transferu dodatkowych środków na finansowanie udziału polskich podmiotów w realizacji misji Athena w ramach programu budowy instrumentów naukowych PRODEX.

Ponadto, na 2018 rok zaplanowane zostało szereg działań informacyjno – promocyjnych dla branży kosmicznej, takich jak np. udział w kolejnych briefingach dla delegatów do ESA czy rozpoczęcie kolejnych edycji programów stażowych.

Łączę wyrazy szacunku

z up.
Podsekretarz Stanu
Jadwiga Emilewicz

Załącznik(1)

Działania PARP na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze kosmicznym

lipiec 2012 – listopad 2016

Badania i analizy

1. W 2012 r. zostało przeprowadzone przez PARP badanie mające na celu zidentyfikowanie firm posiadających potencjał do realizacji przedsięwzięć Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Rezultaty badania:

- a. Zidentyfikowano 57 firm sektora MŚP i 20 dużych, z których większość wykazała zainteresowanie udziałem w konkursach i przetargach ESA.
  - b. W oparciu o dane zgromadzone w trakcie realizacji badania zrekrutowano firmy na wizyty warsztatowe w siedzibie ESA - ESTEC w Holandii oraz European Space Solutions w Wielkiej Brytanii.
  - c. Baza firm zebranych w badaniu została wykorzystana w rekrutacji na warsztaty zorganizowane przez PARP, we współpracy z ESA w Ministerstwie Gospodarki.
2. W 2013 r. przygotowano i zrealizowano badanie, w ramach którego przeprowadzono spotkania bilateralne, które odbyły się w Warszawie, Rzeszowie, Krakowie, Wrocławiu, Szczecinie i Gdańsku z 38 firmami.

Rezultaty badania:

- a. Zdefiniowanie kluczowych kompetencji badanych firm w zakresie ich potencjalnego udziału w przedsięwzięciach Europejskiej Agencji Kosmicznej;
- b. Przedstawienie firmom perspektyw rozwoju w powyższym zakresie, planów i programów ESA, które wiążą się z kompetencjami tych firm;
- c. Zebranie potrzeb i problemów polskich przedsiębiorstw związanych z przystąpieniem do sektora kosmicznego i realizacją projektów z jego zakresu.

W 2014 r. w oparciu o dane zebrane w ww. badaniu PARP przygotowała raport z rozmów bilateralnych z przedsiębiorstwami polskiego sektora kosmicznego przekazany do Ministerstwa Gospodarki.

3. W latach 2014-2015 przygotowano opracowanie zawierające informacje na temat podmiotów realizujących kontrakty dla ESA w ramach wykonawstwa lub podwykonawstwa, uwzględniające wszystkie państwa członkowskie ESA, pod kątem zakresu możliwej współpracy z podmiotami polskimi.

Międzynarodowy punkt kontaktowy – wizyty gospodarcze

1. W 2012 r. PARP utworzyła międzynarodowy punkt kontaktowy dla podmiotów realizujących przedsięwzięcia w ramach sektora kosmicznego. PARP jest zaangażowana w przedmiotowe działanie w kilku wymiarach:
  - a. przez zbieranie aktualnych informacji o firmach w Polsce, w Europie i na świecie, które umożliwi kompetencyjne definiowanie potencjalnych partnerów;
  - b. publikację bazy polskich przedsiębiorstw na stronie internetowej, która jest na bieżąco aktualizowana. Z bazy korzystają członkowie ESA, jak i przedstawiciele firm oraz konsorcja europejskie;
  - c. bieżący kontakt oraz konsultacje prowadzone dla przedsiębiorstw sektora kosmicznego.

2. PARP jest

zaangażowana w przedmiotowe działanie również przez organizację wizyt gospodarczych, które umożliwiają polskim małym i średnim przedsiębiorcom nawiązanie bezpośredniego kontaktu z kluczowymi ekspertami wiodących podmiotów sektora kosmicznego w Europie. W okresie od 2012 r. do 2016 r. PARP przygotowała i zrealizowała 7 wizyt gospodarczych pod patronatem Ministerstwa Gospodarki, a później Ministerstwa Rozwoju, które umożliwiły nawiązanie kontaktów z przedstawicielami największych integratorów satelitów oraz twórców europejskich systemów kosmicznych:

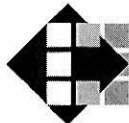
- a. W 2012 r. przygotowanie i realizacja 3 wizyt warsztatowych w ośrodku badawczo-rozwojowym Europejskiej Agencji Kosmicznej ESTEC dla przedsiębiorców i dziennikarzy oraz dla firm w European Space Solutions w Londynie. W wizytach udział wzięło łącznie 47 osób.
- b. Przygotowanie i realizacja wizyt gospodarczych do Niemiec (9-12 września 2013 r.) i do Francji (4-6 grudnia 2013 r.), gdzie przedstawiciele polskiej delegacji (13 firm) zaprezentowali własny potencjał, m.in. w Astrium Space Transportation, OHB, Kayser-Threde, DLR w Niemczech oraz EADS Astrium Satellites, Thales Alenia Space, CNES, Aerospace Valley we Francji.
- c. Przygotowanie i realizacja wizyty gospodarczej do Luksemburga (27 marca 2014 r.) przy współpracy Agencji Luxinnovation. Spotkania dla podmiotów sektora kosmicznego odbyły się pod patronatem Ambasady Polski w Luksemburgu. W skład polskiej delegacji weszli przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, PARP oraz 8 firm MSP i 2 dużych firm. W spotkaniach udział wzięło 60 osób, przedstawiono 17 prezentacji i zrealizowano 37 spotkań bilateralnych.
- d. Przygotowanie i realizacja wizyty gospodarczej do Hiszpanii (30 września – 2 października 2014 r.), we współpracy z hiszpańską Agencją Rozwoju Technologii Przemysłowych (Centre for the Development of Industrial Technology – CDTI). Wizyta odbyła się pod patronatem Ambasady Polski w Madrycie. W spotkaniach w siedzibie CDTI udział wzięło ponad 50 osób, przedstawiono 30 prezentacji i zrealizowano 94 spotkania bilateralne pomiędzy firmami polskimi i hiszpańskimi. Delegacja uczestniczyła również w spotkaniach, w siedzibach takich firm jak: SENER i GMV oraz CASA Espacio należącej do koncernu Airbus Space & Defence.
- e. Współorganizacja z Polską Agencją Kosmiczną, Polską Agencją Przemysłu S.A. oraz Związkiem Pracodawców Sektora Kosmicznego przy organizacji stoiska Polish Space Sector na Industry Space Days w ESTEC, Noordwijk, Holandia w dn. 20-22 września 2016 r.
- f. Wsparcie wyjazdu studyjnego organizowanego przez Polską Agencję Kosmiczną do European Space Operations Center w Darmstadt, w Niemczech (27 września 2016 r.).
- g. Udział w wizycie studyjnej w Norweskim Centrum Kosmicznym, 18-19 października br., Oslo, Norwegia – spotkanie zorganizowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz Ambasadę Polski w Oslo dało przedsiębiorstwom z polskim możliwość zaprezentowania się przed przedsiębiorstwami Norweskimi oraz nawiązanie kontaktów możliwych do wykorzystania w przyszłej współpracy m.in. z Kongsberg Seatex, Ideas, Ripple Aerospace, Uniwersytet w Oslo.

Prowadzenie informacyjnej kampanii medialnej o osiągnięciach polskich firm w sektorze kosmicznym

W związku z potrzebą informowania o korzyściach gospodarczych wynikających z uczestnictwa firm polskich w projektach sektora kosmicznego oraz opiniami o braku takich informacji w mediach, PARP zrealizowała szereg przedsięwzięć medialnych mających na celu zainteresowanie podmiotów z sektora MŚP rozwojem działalności w sektorze kosmicznym, wzmocnienie przekazu informacyjnego o realizacji najważniejszych projektów sektora kosmicznego w Polsce, w Europie i na świecie oraz o korzyściach płynących z zaangażowania polskich podmiotów w projekty ESA.

1. Od 2012 r. PARP prowadzi stronę internetową, dedykowaną zagadnieniom związanym z rozwojem sektora kosmicznego w Polsce. W tym zakresie PARP realizuje obsługę redakcyjną, multimedialną i graficzną strony <http://tk.parp.gov.pl> w zakresie dostarczania materiałów na temat przedsięwzięć biznesowych związanych z technologiami kosmicznymi i technikami satelitarnymi.
2. 20 października 2012 r. na antenie TV Biznes został wyemitowany odcinek „Eurofundusze” poświęcony tematyce technologii kosmicznych i satelitarnych oraz współpracy polskich firm z ESA. W filmie udział wzięli przedstawiciele PARP, Centrum Badań Kosmicznych oraz firm Ammono i VIGO System.
3. W grudniu 2012 r. PARP przeprowadziła kampanię informacyjną polegającą na wyprodukowaniu i 40-krotnej emisji biznes foldera w TVN CNBC na temat korzyści wynikających z przystąpienia Polski do ESA.
4. W 2013 r. PARP opracowała i wydała broszurę informacyjną na temat potencjału polskiego sektora kosmicznego, w języku polskim, angielskim i rosyjskim. Opracowanie zostało przesłane partnerom biznesowym (firmy zagraniczne) w Europie i na świecie oraz do polskich ambasad i konsulatów w krajach rozwijających sektory kosmiczne, światowych agencji kosmicznych i innych instytucji powiązanych (wysłano 11 000 sztuk na wszystkie kontynenty).
5. W grudniu 2014 r. PARP przygotowała merytorycznie serię odcinków „Przedsiębiorcza Polska”, które zostały wyemitowane na antenie TVP INFO w zakresie trzech obszarów tematycznych: telekomunikacji satelitarnej, nawigacji oraz obserwacji Ziemi.
6. W 2015 r. PARP przeprowadziła kampanię prasową poprzez publikację cyklu artykułów, mających na celu popularyzację wiedzy z zakresu działalności sektora kosmicznego w ujęciu biznesowym oraz prezentację znaczenia sektora kosmicznego w zakresie przedsiębiorczości i możliwych obszarów działalności. Artykuły zostały opublikowane w kilku wydaniach Gazety Wyborczej.
7. W 2015 r. PARP, przy współpracy z Pulsem Biznesu, dokonała publikacji w zakresie perspektyw rozwoju rynku nawigacji w Polsce.

Udział merytoryczny w wydarzeniach branżowych

1. Uczestnictwo w targach i wystawach celem zidentyfikowania firm z potencjałem do współpracy z ESA.
  - a. 4-5 września 2012 r. – Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego w Kielcach – w celu realizacji spotkań na targach z firmami z branży zbrojeniowej, które mogłyby podjąć współpracę z ESA, przedstawiciel PARP przeanalizował strony internetowe wszystkich polskich wystawców, wśród których zidentyfikowano 4 firmy na spotkania z delegacją: przedstawiciel ESA, przedstawiciel PARP oraz MG. Skutkiem tych rozmów było trwale zaangażowanie zidentyfikowanych firm w następne aktywności podejmowane we współpracy z ESA. Firmy te wzięły udział w warsztatach organizowanych w MG, wizytach warsztatowych w ESTEC oraz zarejestrowały się w systemie ESA „EMITS”.
  - b. 11 września 2012 r. – ILA Berlin AIR Show – Przedstawiciel PARP oraz MG zrealizowali szereg spotkań celem zidentyfikowania obszarów, które mogłyby zostać poddane badaniu pod kątem zidentyfikowania firm, które podjęłyby współpracę w przyszłości z Europejską Agencją Kosmiczną.
2. 8 maja 2014 r. – Okrągły Stół w ramach Forum Ekonomiczno-Finansowego Polska – Luksemburg, zorganizowane w związku z oficjalną wizytą Wielkiego Księcia Luksemburga, który przyjechał do Polski na zaproszenie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.
3. PARP objęła patronatem wydarzenia, których celem było upowszechnienie wiedzy i doświadczeń różnych podmiotów sektora kosmicznego, a także promowanie rozwoju nowych projektów:
  - a. 5-7 września 2014 r. oraz 5-6 września 2015 r. w Podzamczu k. Chęcina odbyły się zawody łazików marsjańskich (European Rover Challenge), w których uczestniczyły drużyny studentów z całego świata. Zawody są jedynym tej rangi wydarzeniem organizowanym w Europie. Dotychczas były realizowane w Stanach Zjednoczonych. Obydwie edycje spotkały się z dużym zainteresowaniem odwiedzających. Pierwszej edycji towarzyszyła konferencja „Człowiek w kosmosie”, w której PARP brała czynny udział. Gościem specjalnym drugiej edycji zawodów był Dr. Harrison Schmitt, uczestnik misji Apollo 17 i ostatni człowiek na Księżycu. W ramach towarzyszącego zawodom pikników naukowych PARP zorganizowała punkt kontaktowy, w którym zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje na temat działań PARP w zakresie rozwoju sektora kosmicznego w Polsce.
  - b. Galileo Masters 2015 r. oraz 2016 r., konkurs Galileo Masters, oficjalnie European Satellite Navigation Competition (ESNC), od 2004 roku w różnych krajach przyczynia się do odkrywania ciekawych, innowacyjnych koncepcji wykorzystania nawigacji satelitarnej w gospodarce i życiu codziennym. Celem konkursu jest nagrodzenie, promocja oraz akceleracja innowacyjnych pomysłów i rozwiązań w zakresie wykorzystania nawigacji satelitarnej. Konkurs stanowi jednocześnie narzędzie do oceny potencjału biznesowego pomysłów z wykorzystaniem nawigacji satelitarnej. Przedstawiciel PARP uczestniczył w komisji konkursowej oceniającej wnioski złożone w polskiej edycji Konkursu Galileo Masters.
  - c. Akcelerator Space3ac – przedstawiciele PARP brali udział w merytorycznej ocenie projektów zgłoszonych do pierwszego w Polsce akceleratora o profilu wykorzystania nawigacji kosmicznych (ponad 50 projektów). Finał projektu, tzw. Demo Day, odbył się 8 września 2016 r. w Gdańskim Parku Naukowo-Technologicznym, w których oceniane były najlepsze zespoły.

d. Europejski Kongres Robotyczny, który odbył się 10-13 września 2016 r., w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym Województwa Podkarpackiego w Jasionce, w jego ramach przeprowadzono również III Europejskie Zawody Łazików marsjańskich (European Rover Challenge). Podczas wydarzenia zaprezentowane zostały założenia Polskiej Strategii Kosmicznej. PARP była partnerem wydarzenia. Wsparała również powstanie raportu dotyczącego rozwoju kadr w sektorze kosmicznym i okołokosmicznym.

Przygotowanie i realizacja spotkań informacyjnych dla administracji publicznej

W latach 2014 – 2015 PARP zorganizowała spotkania dla przedstawicieli administracji publicznej, których celem było przedstawienie korzyści wynikające z wykorzystania technologii kosmicznych i technik satelitarnych w prowadzeniu różnych działań i zadań administracji. Najważniejszym celem przygotowywanych spotkań było zainspirowanie przedstawicieli administracji do zastosowania prezentowanych rozwiązań z wykorzystaniem technik satelitarnych.

1. 12 grudnia 2014 r. - pierwsze spotkanie dla przedstawicieli administracji publicznej, które miało na celu przedstawienie wykorzystywania istotnych dla polskiej gospodarki rozwiązań z zakresu telekomunikacji i łączności satelitarnej, w tym m.in. możliwości transmisji danych;
2. 17 lutego 2015 r. - drugie z cyklu spotkań adresowanych do administracji publicznej dotyczyło zagadnień związanych z rozwojem światowej, europejskiej i polskiej nawigacji satelitarnej oraz wskazanie na możliwe zastosowania rozwiązań z tego zakresu w różnych obszarach administracji publicznej;
3. 20 kwietnia 2015 r. - trzecie z cyklu spotkań adresowanych do administracji publicznej dotyczyło najważniejszych założeń programu IAP, dotychczasowych osiągnięć, korzyści wynikających z udziału Polski w programie oraz wskazanie na możliwe zastosowania zintegrowanych aplikacji satelitarnych w różnych sektorach gospodarki.

Przygotowanie i realizacja briefingów z komitetów i rad programowych ESA

Od 2013 r. PARP cyklicznie organizuje specjalistyczne spotkania, których celem jest przedstawienie przez polskich delegatów do rad i komitetów Europejskiej Agencji Kosmicznej informacji o najważniejszych wnioskach przekazanych przez ESA na posiedzeniach jej organów. W zorganizowanych w okresie od 2013 do 2016 r. 9 briefingach uczestniczyło około 210 osób.

1. 11 października 2013 r. – briefing z delegatami Rady EO (Earth Observation) i Komitetu IPC (Industrial Policy Committee).
2. 29 listopada 2013 r. – briefing z delegatami Rady EO (Earth Observation) i Komitetu IPC (Industrial Policy Committee).

3. 14

lutego 2014 r. – briefing z delegatami na: Industrial Policy Committee (IPC) ESA, Programme Board Space Situation Awareness (SSA) oraz na Technology Harmonisation Advisory Group (THAG).

4. 29 maja 2014 r. – briefing z delegatami na Programme Board Earth Observation (PB EO), Programme Board Human Flight, Microgravity and Exploration (PB HME), Program Horizon 2020, Programme Board Satellite Navigation (PB NAV), Programme Board Space Situation Awareness (SSA).
5. 13 października 2014 r. – briefing z udziałem przedstawicieli polskiej delegacji na IPC (Industrial Policy Committee), THAG (Technology Harmonisation Advisory Group), PB-NAV (Programme Board on Satellite Navigation) oraz na JBC (Joint Board on Communication Satellite Programmes), PB-SSA (Programme Board on Space Situation Awareness).
6. 5 grudnia 2014 r. – briefing z udziałem polskich delegatów na IPC (Industrial Policy Committee), PB-NAV (Programme Board Satellite Navigation) oraz JBC ((Joint Board on Communication Satellite Programmes).
7. 4 marca 2015 r. – briefing z delegatami na: PB-NAV (Programme Board on Satellite Navigation); JBC (Joint Board on Communication Satellite Programmes); PB EO (Programme Board Earth Observation) oraz PB HME (Programme Board Human Flight, Microgravity and Exploration); THAG (Technology Harmonisation Advisory Group), IPC (Industrial Policy Committee) oraz PB SSA (Programme Board on Space Situational Awareness).
8. 29 czerwca 2015 r. – briefing z udziałem polskiego delegata na IPC (Industrial Policy Committee).
9. 14 października 2015r. – briefing z udziałem polskiego delegata na rady programowe Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA): PB EO (Programme Board Earth Observation) oraz PB HME (Programme Board Human Flight, Microgravity and Exploration).
10. 11 lipca 2016 r. – briefing z udziałem polskich delegatów na rady programowe Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA): PB EO (Programme Board Earth Observation), PB HME (Programme Board Human Spaceflight, Microgravity and Exploration), SPC (Science Programme Committee), IPC (Industrial Policy Committee), PB SSA (Programme Board on Space Situation Awareness), THAG (Technology Harmonisation Advisory Group), JCB (Join Board on Communication Satellite Programmes oraz PB-NAV (Programme Board on Satellite Navigation). O prezentacje na temat H2020 został poproszony również Koordynator Priorytetu Przestrzeń Kosmiczna.
11. Planowany jest briefing z udziałem polskich delegatów do rad i gremiów ESA w połowie grudnia 2016 r.

Przygotowanie i realizacja warsztatów i spotkań, dla podmiotów z sektora kosmicznego

Celem organizowanych przez PARP spotkań i warsztatów było poszerzenie wiedzy, która ułatwiła realizację projektów dla Europejskiej Agencji Kosmicznej. Spotkania miały charakter bilateralny,

wielostronny

lub otwarty i organizowane były w odpowiedzi na zapotrzebowanie przedsiębiorców. Nawiązane podczas spotkań kontakty pomiędzy przedstawicielami przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych przyczyniły się do rozwoju działalności w sektorze kosmicznym. Zorganizowane spotkania umożliwiły również pozyskanie specjalistycznej wiedzy, m.in. w zakresie przygotowania i składania wniosków do ESA oraz standardów ECSS (*European Cooperation for Space Standardization*) realizacji projektów ESA.

2012 r.

1. Przygotowanie i realizacja trzech, jednodniowych warsztatów poświęconych wiodącym programom ESA. W wyniku działań PARP polegających na bezpośrednim zwróceniu się do firm z propozycją spotkania z ekspertami ESA w Ministerstwie Gospodarki oraz skoordynowaniu tych spotkań, w każdym z warsztatów uczestniczyło średnio 100 podmiotów. W spotkaniach udział wzięło 16 ekspertów ESA. PARP przygotowała warsztaty merytorycznie (we współpracy z ESA) oraz organizacyjnie.
2. We współpracy z Unią Małych i Średnich Przedsiębiorstw UNICORN zrealizowano 5 warsztatów w miastach wojewódzkich: Wrocław, Katowice (Kongres MŚP), Kraków i Toruń, w których PARP wzięła udział merytoryczny. Warsztat w Warszawie oraz Katowicach nie był objęty umową, ale PARP udzieliła patronatu tym wydarzeniom i wsparła je merytorycznie. W Katowicach PARP wystąpiła wspólnie z przedstawicielem Europejskiej Agencji Kosmicznej.
3. Przygotowanie i koordynacja spotkań bilateralnych firm z ESA, które odbyły się w Warszawie w dniach 10-11 grudnia 2012 r.:
  - a. Spotkanie przedstawicieli: ESA, PARP, MG, firmy Bumar oraz Telespazio (Finmeccanica).
  - b. Spotkanie przedstawicieli: ESA, PARP, TopGaN (MŚP).
  - c. Spotkanie przedstawicieli: ESA, PARP, Ammono (MŚP).
  - d. Spotkanie przedstawicieli: ESA, PARP, Astri Polska.
  - e. Spotkanie przedstawicieli: ESA, WB Electronics.

2013 r.

1. 15 lutego - organizacja warsztatu dla firm nt. pierwszego konkursu „Polish Industry Incentive Scheme” dedykowanego na rynek polski. Warsztat został poprowadzony przez ekspertów ESA. Wzięło w nim udział 160 podmiotów.
2. Przygotowanie i realizacja międzynarodowych warsztatów na temat wiodących programów ESA. Wzięło w nich udział 330 osób:
  - a. 1 marca – SSA (Space Situational Awareness) Info Day
  - b. 11 kwietnia – EGEP (European GNSS Evolution Pr.) Info Day
  - c. 10 maja – ARTES 20 (IAP Integrated Applications Promotion) Info Day
  - d. 22 maja – Earth Observation Day
  - e. 11-13 i 21 czerwca oraz 21-24 października – „How to write successful proposal for ESA R&D activities”
  - f. 20 listopada – ARTES 20 (IAP) w Krakowie
3. Przygotowanie i realizacja spotkań bilateralnych i kilkustronnych:

- a. 19 lutego – 10 firm z ekspertami ESA
  - b. 20 marca – PARP z Mazowieckim Klastrem ICT
  - c. 9 maja – Mazowiecki Klaster ICT z ekspertami ESA
  - d. 14-17 maja – spotkania firm z ekspertami ESA w/s ARTES 1
  - e. 17 czerwca – BCMLogic oraz EBS z ekspertami ESA
  - f. 18 czerwca – Vigo System z ekspertami ESA
  - a. 22 lipca – MG i PARP z NovaNano
4. Przygotowanie i realizacja dedykowanych spotkań dla przedsiębiorców sektora kosmicznego w zakresie:
- a. 15 stycznia – Działanie 5.1. POIG
  - b. 9 maja – Działanie 4.4. POIG
  - c. 4 lipca – Polsko-Austriackie spotkania biznesowe
  - d. 12 lipca – możliwości budowy satelity telekomunikacyjnego przez polskie podmioty
  - e. 26 lipca – prezentacja i konsultacje z firmami Doliny Lotniczej
  - f. 15 października – przedstawienie możliwości aplikowania o projekty ESA na Forum Innowacji w Kielcach
  - g. 15 listopada – warsztat prawniczy dla firm z zakresu umów międzynarodowych
  - h. 26 listopada – Industry Day nt. misji Euclid z Thales Alenia Space
  - i. 10 grudnia – warsztat nt. misji kosmicznych

2014 r.

1. 26 lutego - spotkanie informacyjne nt. „2nd Call for Outline Proposals under the European Space Agency’s Polish Industry Incentive Scheme”, z udziałem ekspertów ESA, w trakcie którego przedstawiono założenia dotyczące ww. konkursu. (110 osób);
2. Przygotowanie i realizacja międzynarodowych warsztatów na temat wiodących programów ESA oraz zasad aplikowania i realizacji projektów ESA, w których udział wzięło 290 osób:
  - a. 17 marca w Gdańsku – warsztat poświęcony tematyce zintegrowanych aplikacji. Spotkanie zostało zorganizowane w celu zaprezentowania przedstawicielom administracji regionalnej oraz służbom działającym na terenie północnej Polski, jak również jednostkom nadzorującym sytuację na Morzu Bałtyckim zrealizowanych już projektów, dotyczących wykorzystania danych i systemów satelitarnych do konstrukcji usług lub produktów wykorzystywanych przez różne podmioty publiczne. Równorzędnym celem tego warsztatu było podjęcie próby stworzenia konsorcjów pod konkretne projekty.
  - b. 25 marca – ESA Science Day;
  - c. 14 kwietnia – warsztat pt. *“Requirements for ESA and NATO classified and unclassified contracts”*, zorganizowany przy współpracy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Ministerstwa Gospodarki. Zrealizowanym celem spotkania było przedstawienie informacji na temat zasad współpracy ESA i NATO z przedsiębiorcami w zakresie procedur obowiązujących w postępowaniach przetargowych o kontrakty jawne oraz kontrakty objęte klauzulami tajności;

- d. 15 maja – warsztat nt. systemu księgowo-finansowego ESA „ESA-P”, na którym eksperci ESA wyjaśnili zasady rozliczania umów przez system ESA-P przedstawiając w środowisku testowym i wykorzystując informacje on-line procedury składania faktur i towarzyszących im dokumentów raportowych (40 osób);
  - e. 15-17 października – warsztaty na temat standardów ECSS (European Cooperation for Space Standardization), które są jednolitym zbiorem terminologii, wymagań i najlepszych praktyk stosowanych w inżynierii kosmicznej przez wszystkie europejskie instytucje sektora kosmicznego;
- 3 Przygotowanie i realizacja dedykowanych spotkań dla przedsiębiorców sektora kosmicznego w zakresie:
- a. 25 czerwca – warsztat z zakresu ochrony własności intelektualnej w obrocie międzynarodowym. Zrealizowanym celem warsztatu było przedstawienie zapisów prawnych obowiązujących w ESA, dotyczących aspektów ochrony własności intelektualnej w kontekście zawieranych przez polskich przedsiębiorców umów z ESA (30 osób);
  - b. 5 listopada – spotkanie z przedstawicielami funduszy kapitałowych. Przedstawiciele funduszy kapitałowych oraz przedsiębiorcy mieli okazję do nawiązania kontaktów bilateralnych (46 osób);
  - c. 5 grudnia – spotkanie dotyczące finansowania ze środków unijnych w postaci programu Horyzont2020 oraz instrumentu „Wsparcie na uzyskanie grantu (46 osób);

2015 r.

1. Przygotowanie i realizacja międzynarodowych spotkań dotyczących realizacji przedsięwzięć kosmicznych:
- a. 14-15 maja – spotkanie Lockheed Martin Space Systems Industry Day. W pierwszym dniu wydarzenia podczas seminarium odbyły się prezentacje przedstawicieli Lockheed Martin Space Systems Company oraz rozpoczęły się spotkania bilateralne firm, które zostały zakończone w dniu 15 maja;
  - b. 20 kwietnia – spotkanie MetOp-SG Information Day z udziałem przedstawicieli koncernu Airbus Defence and Space, podczas którego zostały przedstawione informacje o możliwości uczestnictwa polskich przedsiębiorstw w programie MetOp-SG
  - c. 26 października – *Czech-Polish Space Industry Day*, którego celem było umożliwienie polskim i czeskim podmiotom sektora kosmicznego nawiązania współpracy przy realizacji projektów dla ESA, Komisji Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020 i innych. 45 spotkań bilateralnych pomiędzy podmiotami z obu krajów;
  - d. 12 listopada – warsztat dotyczący tzw. audytów kosztowych ESA, podczas którego eksperci ESA przedstawili szczegółowo informacje dotyczące rozliczania finansowania w ramach ESA, dzięki czemu osoby obecne na spotkaniu będą lepiej przygotowane do

składania wniosków konkursowych oraz do kontaktów z głównymi wykonawcami realizowanych projektów;

- e. 21 września – kolejne z cyklu spotkań dotyczących sposobów finansowania i możliwości rozwoju przedsiębiorstw sektora kosmicznego w nowej perspektywie UE na lata 2014-2020.

2016 r.

1. 8 marca – wsparcie organizacyjne Forum Sektora Kosmicznego Największe wydarzenie zrzeszające przedstawicieli sektora kosmicznego współorganizowana przez PARP oraz Związek Pracodawców Sektora Kosmicznego wzięło w nim udział 370 osób. Wydarzenie to można podzielić na część merytoryczną: prezentacje rekomendacji ZPSK dotyczących udziału Polski w programach opcjonalnych ESA, dyskusje programowe oraz na część wystawienniczą, gdzie przedsiębiorstwa prezentowały swoje technologie.
2. 19 kwietnia – Forum Użytkowników Technologii Satelitarnych. Wydarzenie to miało miejsce dzięki współpracy Ministerstwa Rozwoju, międzynarodowej organizacji pozarządowej Eurisy oraz PARP. Podczas konferencji zostały przedstawione wyniki ankiety przeprowadzonej w 2015 r. wykorzystania przez administrację publiczną technologii satelitarnych. Konferencja była również okazją do dyskusji na temat wyników, której też efekty zostały wprowadzone do raportu EURISY.
3. 27-28 kwietnia – Polsko-Włoskie Seminarium Nauki i Przemysłu Sektora Kosmicznego oraz spotkania bilateralne, w których udział wzięło 8 przedsiębiorstw włoskich oraz 15 polskich. Wydarzenie odbyło się przy współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
4. Dzień Polsko-Francuski wraz z sesją spotkań B2B organizowany był z CNES oraz Ministerstwem Rozwoju. Spotkanie odbyło się 19 maja i składało się z sesji merytorycznej, gdzie możliwość zaprezentowania swoich kompetencji mieli przedsiębiorcy Polscy jak i Francuscy oraz z sesji spotkań B2B, spotkań bilateralnych odbyło się ok. 100 przy udziale 10 przedsiębiorstw z Francji oraz 28 z Polski.
5. Dzień Programów Naukowych ESA został zorganizowany we współpracy z Ministerstwem Rozwoju 7 czerwca. Część pierwsza – merytoryczna była poświęcona polskiej polityce kosmicznej oraz programom naukowym ESA. Drugą częścią całodziennego wydarzenia były spotkania przedsiębiorstw z delegatami ESA w formule 1:1.
6. Kurs ECSS – w dniach 12- 14 września w Warszawie, odbyło się szkolenie dotyczące standardów Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) w standardów inżynierskich. Udział w wydarzeniu wzięło 50 osób reprezentujących 39 podmiotów. Szkolenie było skierowane do inżynierskiej kadry kierowniczej i zarządzającej, reprezentującej przedsiębiorstwa oraz instytuty badawcze planujące udział lub już uczestniczące w projektach ESA. Prezentacje prowadzili specjaliści ESA z doświadczeniem we współpracy z ECSS (European Cooperation for Space Standarization) – europejskiej organizacji definiującej standardy na użytek inżynierii kosmicznej. Moduły podejmowane podczas kursu to: Podstawy ECSS, zarządzanie, systemy naziemne, inżynieria oprogramowania oraz zapewnienie jakości produktu.

7. Dzień

Informacyjny Biomass został zorganizowany przez PARP oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla polskich przedsiębiorstw zainteresowanych współpracą z liderem misji Biomass – Airbus Defence and Space. Po pierwszej części merytorycznej poświęconej założeniom misji i możliwościom współpracy odbyła się seria spotkań B2B. Konferencja miała miejsce 19 października.

Planowane wydarzenia (do końca 2016 r.)

1. ESA Space Industry Day – 6 grudnia – dzień poświęcony spotkaniom bilateralnym ESA i polskich przedsiębiorstw oraz zasadom aplikowania do Polish Industry Incentive Scheme. Na to wydarzenie zarejestrowało się ponad 50 podmiotów.
2. Dzień Polsko-Grecki – 12 grudnia – spotkanie w formule: część merytoryczna z przedstawieniem sektora kosmicznego greckiego oraz polskiego oraz spotkań bilateralnych z zainteresowanymi podmiotami i Hellenic Association of Space Industry.

Tydzień Technologii Kosmicznych podczas Wystawy Światowej EXPO 2015 w Mediolanie

Organizacja Tygodnia Technologii Kosmicznych podczas Wystawy Światowej EXPO 2015 w Mediolanie, która odbyła się w dniach od 1 maja do 31 października 2015 r. pod hasłem „Żywnienie planety, energia dla życia”.

Tydzień Technologii Kosmicznych został przygotowany przez PARP w terminie 15 – 21 czerwca 2015 r. W Pawilonie Polski została zorganizowana ekspozycja nawiązująca do tematu przewodniego wystawy. Przy współpracy z Centrum Badań Kosmicznych (CBK) PAN na ekspozycji zaprezentowano m.in.:

- a. model polskiego satelity BRITE pracujący obecnie na orbicie Ziemi, który służy do obserwacji najjaśniejszych gwiazd w naszej Galaktyce;
- b. model instrumentu CHOMIK, który jest unikatowym penetratorem geologicznym przeznaczonym dla misji kosmicznej Fobos-Grunt;
- c. model instrumentu MUPUS, który brał udział w misji Rosetta.

Ponadto podczas ekspozycji została zaprezentowana multimedialna gra edukacyjna „Expolandia – space for life”, przygotowana specjalnie na Tydzień Technologii Kosmicznych, przedstawiająca, w jaki sposób technologie kosmiczne mogą być wykorzystywane w nowoczesnym rolnictwie. Gra została udostępniona na stronie internetowej PARP.

Przed Pawilonem odbywały się pokazy możliwości robota mobilnego do zastosowań inspekcyjnych i pirotechnicznych, przygotowane przez Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów.

Podczas Tygodnia Technologii Kosmicznych odbyła się również wizyta gospodarcza powiązana z wizytą polskich przedsiębiorstw w kilku ośrodkach działających w ramach włoskiego sektora kosmicznego. Celem wizyty było nawiązanie efektywnych kontaktów polskich i włoskich przedsiębiorstw z sektora kosmicznego. W wizycie udział wzięli przedstawiciele polskich MŚP, dużych przedsiębiorstw, Ministerstwa Gospodarki, PARP oraz Sejmu RP.

W ramach wizyty w dniu 15 czerwca 2015 została zorganizowana polsko-włoska konferencja o współpracy gospodarczej w sektorze kosmicznym. Natomiast w dniu 16 czerwca 2015 odbyło się seminarium o tematyce obserwacji Ziemi z udziałem ekspertów Europejskiej Agencji Kosmicznej, delegacji polskiej i przedstawicieli środowisk naukowych.